

Ylösnoussut Herra

”Mutta nuorukainen sanoi: ’Älkää pelästykö. Te etsitte Jeesus Nasaretilaista, joka oli ristiinnaulittu. Hän on noussut kuolleista, ei hän ole täällä. Tuossa on paikka, johon hänet pantiin.” (Mark. 16:6.)

Avaintekstit:

Mark. 15:42–47;
Mark. 16;
Kol. 2:10–12;
1. Kor. 15:1–8;
Dan. 9:24–27;
Joh. 20:11–18.

Jeesuksen ristiinnaulitseminen tuhosi hänen opetuslastensa toiveet ja uskon. Se oli synkkä viikonloppu heille, jotka kamppailivat Mestarinsa kuoleman aiheuttaman surun kanssa, ja jotka lisäksi joutuivat pelkäämään oman henkensä puolesta (Joh. 20:19).

Markuksen evankeliumin viimeisessä eli 16. luvussa tarkastelemme, mitä seurasi Jeesuksen kuoleman jälkeen.

Ensimmäiseksi tarkastelemme Jeesuksen ylösnousemuksen ajoitusta ja sitä, miksi naiset tulivat haudalle tuona sunnuntaiaamuna. Adventistit ovat joskus vältelleet ylösnousemusaamua, koska sitä on käytetty väärin sunnuntain pyhyyden tukemiseen. Tässä tutkistelussa pyrimme löytämään tavan iloita sunnuntain ylösnousemuksesta sen tiimoilta valitettavasti nousseesta väärästä teologiasta huolimatta.

Toiseksi tutkistelussa selitetään Mark. 16. luvun ensimmäiset jakeet yhdistämällä niiden sanat teemaan, joka kulkee koko Markuksen evankeliumin läpi. Maanantain ja tiistain tutkisteluosuuksissa tarkastelemme näitä käsitteitä.

Kolmanneksi viikon tutkistelu viedään päätökseen keskiviikon ja torstain tutkisteluosuuksissa, joissa paneudutaan Mark. 16. luvun loppuosaan ja siihen tehtävään, jonka sen jakeet meille asettavat. Tutkistelu loppuu Markuksen lukijoilleen esittämään haasteeseen viedä evankeliumi kaikkialle maailmaan.

Tämä tutkistelu on sapatiksi 28.9.

YLÖSNOUSE- MUKSESTA RIEMUITSE- MINEN

Lue Mark. 15:42-16:6. Mitä tässä tapahtuu? Miksi tämä osuus on tärkeä ylösnousemuskertomuksessa?

Evankelistat ovat yhtä mieltä siitä, että Jeesus kuoli valmistuspäivänä (Matt. 27:62; Mark. 15:42; Luuk. 23:54; Joh. 19:14, 31, 42). Se tarkoittaa aikaa torstai-illan auringonlaskusta perjantai-illan auringonlaskuun. Jeesus kuoli perjantai-iltapäivän loppupuolella, ja hänet haudattiin nopeasti ennen auringonlaskua.

Sapatin ajan Herra lepäsi haudassaan. Samoin lepäsivät opetuslapset. ”- - mutta sapatin he viettivät levossa lain käs-kyn mukaan.” (Luuk. 23:56.) Tämä olisi ollut heiltä outo teko, jos Jeesus olisi antanut ymmärtää, ettei neljättä käskyä tarvinnut enää pitää.

Lauantai-iltana naiset ostivat yrtejä, ja sunnuntaiaamuna he menivät haudalle aikeenaan suorittaa loppuun hautausprosessi. Tietenkään Jeesus ei ollut siellä!

Jo toisella vuosisadalla kristityt alkoivat pitää merkityksellisenä sitä, että Jeesus nousi ylös sunnuntaina. Siitä tuli sunnuntain pyhittämisen perusta. Tätäkö Uusi testamentti opettaa?

Lue Kol. 2:10-12. Mikä on Uuden testamentin mukaan Jeesuksen ylösnousemuksen muistomerkki?

Raamatussa ei sanallakaan mainita, että sunnuntain pyhittäminen olisi ylösnousemuksen muistomerkki. Sen muistomerkki on kaste. ”Näin meidät kasteessa annettiin kuolemaan ja haudattiin yhdessä hänen kanssaan, jotta mekin alkaisimme elää uutta elämää, niin kuin Kristus Isän kirkkouden voimalla herätettiin kuolleista.” (Room. 6:4.)

Sunnuntain pyhittämistä koskevasta väärästä teologiasta huolimatta meidän tulee iloita Jeesuksen sunnuntain ylösnousemuksesta. Hänen ylösnousemuksessaan meillä on varmuus myös omasta ylösnousemuksestamme.

Lue 1. Piet. 1:3. Huomaa, millainen varmuus Pietarilla oli Jeesuksen ylösnousemuksesta. Miten voimme saada saman varmuuden?

**KIVI OLI
VIERITETTY
POIS**

Lue Mark. 16:1-8 ja 1. Kor. 15:1-8. Mitä yhteistä teksteissä on?

Ylösousemuskertomus löytyy kaikista evankeliumeista. Kirjoittajat esittävät tapahtumat eri näkökulmista, mutta kaikkien kertomuksissa on samat ydinkäsitteet, jotka löytyvät myös 1. Kor. 15:1-8.

Neljä ajatusta toistuu yhä uudestaan: *kuoli, haudattiin, nousi kuolleista, nähtiin*. Markuksen evankeliumissa ajatukset *kuoli ja haudattiin* löytyvät luvusta 15. Ajatukset *nousi kuolleista ja nähtiin* löytyvät hieman muunneltuina luvusta 16. Mark. 16:7 puhuu tapaamisesta Galileassa: "Siellä te näette hänet - -." (Ks. Joh. 21.)

Todisteet Kristuksen ylösousemuksesta ovat järjestyksiä. Ensinnäkin tarvitsee vain uskoa Jumalaan Luojana (ks. 1. Moos. 1 ja 2) ja heti ajatus ylösousemuksesta vaikuttaa uskottavalta. Maailmankaikkeuden ja elämän Luojalla oli varmasti myös voima herättää Jeesus.

Toiseksi hauta oli kiistatta tyhjä. Ateistihistorioitsijatkin hyväksyvät tämän tosiasian. Jos näin ei olisi ollut, väite ylösousemuksesta olisi tyrmätty heti alkuunsa, sillä ruumiin olemissa olo olisi tehnyt väitteet ylösousemuksesta naurettaviksi.

Myöskään väite siitä, että opetuslapset olisivat varastaneet ruumiin, ei toimi. He eivät olisi mitenkään päässeet varjoiden ohitse. Ja vaikka he olisivatkin onnistuneet saamaan ruumiin haltuunsa, miksei heitä koskaan pidätetty sen varastamisesta? Koska uskonnolliset johtajat tiesivät, etteivät he olleet tehneet sellaista.

Lisäksi lukuisat ihmiset todistivat nähneensä ylösousseen Kristuksen. Myös kristittyjen vankkumaton vihollinen, Paavali, kertoi nähneensä ylösousseen Herran. Hän kertoi myös, että tuo kokemus muutti koko hänen elämänsä suunnan.

Muitakin syitä uskoa Kristuksen ylösousemukseen löytyy, mutta kysytäänpä lopuksi: Kuinka muuten selitettäisiin kristillisen seurakunnan nousu - seurakunnan, jonka perustivat ihmiset, jotka väittivät nähneensä ylösousseen Herran? Miksi he olisivat olleet valmiita kuolemaan asian vuoksi, jonka tiesivät valheeksi? Heidän johdonmukainen todistuksensa heti Jeesuksen kuoleman jälkeen (Ap. t. 3:15) ja vuosia myöhemmin (1. Piet. 1:3) tarjoaa voimallisen todistuksen hänen ylösousemuksestaan.

NAISET HAUDALLA

”Naiset, jotka olivat seisonet Kristuksen ristin juurella, odottivat ja toivoivat sapatin hetkien kuluvaan. Viikon ensimmäisenä päivänä he jo anivarhain lähtivät haudalle. He ottivat mukaansa kallisarvoisia yrttejä voidellakseen niillä Vapahtajan ruumiin. He eivät ajatelleet, että hän nousisi kuolleista. Heidän toivonsa aurinko oli laskenut, ja heidän sydämessään vallitsi yö. Mennessään he kertoivat toisilleen Kristuksen ihmetöistä ja hänen lohduttavista sanoistaan. Mutta he eivät muistaneet hänen sanoneen: ’Minä olen taas näkevä teidät’ (Joh. 16:22).” (5AO 339.)

Lue Mark. 16:1-8. Mitä tapahtui, ja kuinka naiset ensin suhtautuivat asiaan?

Lukija on tiennyt alusta alkaen, että Jeesus on Messias. Tekstissä itsessään kuitenkin ensimmäinen ei-demonien riivaama henkilö, joka julistaa hänet Messiaaksi, on Pietari (ks. Mark. 8:29). Hänen tunnustuksensa tulee vasta kirjan puolivälissä!

Läpi koko Markuksen evankeliumin Jeesus kehottaa ihmisiä vaikenemaan siitä, kuka hän on, ja niistä parantamisista, joita hän on tehnyt heidän hyväkseen. Mark. 1:44 hän käskää spitaalista olemaan kertomatta kenellekään parantumisestaan. Mark. 5:43 hän käskää Jairoksen ja tämän vaimon olemaan kertomatta kenellekään sitä, että heidän tyttärensä nousi kuolleista. Mark. 7:36 hän käskää väkijoukkoa olemaan kertomatta kenellekään kuuromykän parantamisesta. Hän kieltää opetuslapsiaan kertomasta ihmisille, että hän on Messias (Mark. 8:30; 9:9). Epäilemättä tärkein syy, miksi Jeesus käski heitä olemaan hiljaa, oli se, että hän saisi aikaa päättää palvelutyönsä Dan. 9:24-27 profetioiden mukaisesti.

Vielä senkin jälkeen kun naisille oli kerrottu, että Jeesus on noussut kuolleista, he olivat peloissaan ja pakenivat haudalta eivätkä ainakaan alkuun puhuneet siitä, mitä oli tapahtunut.

Hiljaisuutta ei kuitenkaan kestänyt kauan. Markuksen evankeliumin loppuun tultaessa luemme seuraavaa: ”Opetuslapset lähtivät matkaan ja saarnasivat kaikkialla. Herra toimi heidän kanssaan ja vahvisti sanan tunnusmerkeillä.” (Mark. 16:20.)

Näin hiljaisuuden teema (se, että piti pysyä hiljaa siitä, kuka Jeesus on ja mitä hän on tehnyt) on särkynyt, ja kirja loppuu siihen, että opetuslapset saarnaavat Jeesuksesta kaikkialla.

ILMES- TYMINEN MARIALLE JA MUILLE

Lue Mark. 16:9-20. Mitä jakeet lisäävät ylösnousemuskertomukseen?

Lähes kaikki, mitä Mark. 16:9-20 kerrotaan, on kerrottu muuallakin Uudessa testamentissa: Magdalan Maria tapaa Jeesuksen tämän haudalla (Matt. 28:1, 9, 10; Joh. 20:11-18; vrt. Luuk. 8:2); kaksi miestä kohtaa Jeesuksen maaseudulla (Luuk. 24:13-35); yksitoista saavat lähetyuskäskyn (Matt. 28:16-20; Luuk. 24:36-49; Joh. 20:19-23).

Magdalan Maria oli ensimmäinen, joka näki ylösnousseen Jeesuksen (Joh. 20:11-18). Myös muut naiset näkivät hänet (Matt. 28:8-10). On merkillepantavaa, että ensimmäiset ylösnousemuksen todistajat olivat naisia. Muinaisen maailman naisilla ei ollut korkeaa asemaa todistajina. Jos tarina olisi ollut keksitty, olisi todennäköisempää, että ensimmäisiksi todistajiksi olisi valittu miehiä. Mutta ei, ensimmäinen todistaja on nainen, joka lähtee kertomaan hyvän uutisen opetuslapsille. Nämä eivät kuitenkaan usko hänen todistustaan, ehkä siksi, että se kuulostaa mielikuvitukselliselta, mutta myös valitettavasti siksi, että Maria oli nainen.

Jeesuksen ylösnousemuksen puolustajat pitivät sitä, että naiset olivat ensimmäisiä, jotka näkivät Jeesuksen, vahvana todisteena kertomuksen todenperäisyydestä.

Mitä sellaista tapahtuu Mark. 16:14, jossa ei olisi järkeä, jos kertomus olisi tekaistu?

Jos opetuslapset olisivat keksineet tarinan, miksi he olisivat antaneet itsestään niin huonon kuvan? Jeesuksen piti nuhdella heitä heidän sydämensä kovuudesta. Evankeliumit kuvaavat opetuslapsia kielteisessä valossa Jeesuksen pidätyksestä hänen ylösnousemuksensa jälkeisiin ilmestymisiin asti: he pakenevat, kieltävät Jeesuksen, eivät usko jne. Tässä ei olisi järkeä, jos tarina olisi keksitty.

Sitä vastoin opetuslasten myöhempi rohkea ja horjumaton julistus ylösnousseesta Kristuksesta on vahva todiste heidän väitteittensä todenperäisyydestä.

Kuinka vältymme lankeamasta epäilyn ja epäuskon ansaan? Miksi meidän on päivittäin oltava yhteydessä ylösnousseeseen Kristukseen?

MENKÄÄ KAIKKEEN MAAILMAAN

Lue Mark. 16:14-20. Mitä Jeesus sanoi opetuslapsilleen ilmestyessään heille? Mitä sanat merkitsevät meille tänä päivänä?

Jeesus moittii opetuslapsia heidän epäuskostaan ja kovasydämydestään (Mark. 16:14). Epäusko ei ole pelkästään nykyajan ongelma. Myös ensimmäiset opetuslapset kamppailivat uskoakseen (Matt. 28:17; Joh. 20:24-29), vaikka he elivät Jeesuksen kanssa ja näkivät hänen ihmeitään kerta toisensa jälkeen.

Erilaisin todistein Jeesus osoittaa heille, että hänen ylönousemuksensa on totta. Sitten hän antaa heille tehtäväksi viedä evankeliumi maailmalle. Lähetyskäsky on kasvuun tähtäävä. Heidän tehtävänään on mennä kaikkeen maailmaan ja julistaa evankeliumia koko luomakunnalle. Heidän työnsä tuloksena uskovat pelastuvat ja epäuskoiset tuomitaan.

Jeesus kuvailee myös tunnusmerkkejä, jotka seuraavat häneen uskovia: he ajavat pois pahoja henkiä, puhuvat kielillä, varjeltuvat vahingoilta ja parantavat sairaita. Jotkut ovat virheellisesti tulkinneet Mark. 16:18 tarkoittavan, että kristityt voivat osoittaa uskonsa tarttumalla myrkyllisiin käärmeisiin. Jae ei anna valtuutusta näin ylimieliseen toimintaan, vaan Jeesus kuvailee varjelusta, joka meillä on tehdessämme toisia palvelevaa lähetystyötä (vrt. Ap. t. 28:3-6).

Raamattu ei opeta, että kristittyjä aina suojellaan vahingoilta. Joskus Jumala näkee hyväksi tehdä ihmeen evankeliumin asian edistämiseksi. Toisinaan kristityt joutuvat kärsimään todistuksensa tähden. Sellaisessa tilanteessa heidän kärsivällinen kestävyytensä on epäuskoisille jälleen yksi todiste uskon voimasta.

Sitten Jeesus, tehtyään kaiken työnsä täällä, "otettiin ylös taivaaseen ja hän istuutui Jumalan oikealle puolelle" (Mark. 16:19). Se on paikka, jossa korkein voima asuu, sillä hän oli voittanut kaikki pahan voimat.

Huomaa viimeinen jae. Vaikka opetuslapset menivät kaikkialle viemään evankeliumia, he eivät menneet yksin. "Herra toimi heidän kanssaan ja vahvasti sanan tunnusmerkeillä." (Mark. 16:20.) Herra lupaa olla myös meidän kanssamme, kun jatkamme opetuslapsien aloittamaa työtä.

Lue Matt. 28:20. Millaista lohtua saamme tästä lupauksesta julistaessamme evankeliumia kaikkialla?

KERTAUS

Lisäaineistoa: Lue Ellen G. White, *Alfa ja omega*, osa 5, s. 332–338 ja 366–376 tai *Aikakausien Toivo*, s. 750–756 ja 784–795 tai *Rakkauksella Isältä*, s. 581–585 ja 608–615.

”Uskovalle Kristus on ylösnousemus ja elämä. Vapahtajan välityksellä saadaan takaisin synnin kautta menetetty elämä, sillä hänellä on elämä itsessään, jotta hän voi herättää, kenet hän tahtoo. Hänellä on oikeus antaa kuolemattomuus. Hän ottaa jälleen elämän, jonka hän ihmisenä antoi, ja antaa sen ihmisille. Hän sanoi: ’Minä olen tullut, että heillä olisi elämä ja olisi yltäkylläisyys.’ ’Joka juo sitä vettä, jota minä hänelle annan, se ei ikinä janoa; vaan se vesi, jonka minä hänelle annan, tulee hänessä sen veden lähteeksi, joka kumpuaa iankaikkiseen elämään.’ ’Joka syö minun lihani ja juo minun veren, sillä on iankaikkinen elämä, ja minä herätän hänet viimeisenä päivänä’ (Joh. 10:10; 4:14; 6: 54).

Uskovalle kuolema on vain lyhyt tuokio. Kristus puhuu siitä. ’Jos joku pitää minun sanani, hän ei ikinä näe kuolemaa’, ’hän ei ikinä maista kuolemaa.’ Kristitylle kuolema on vain uni, hiljainen ja pimeä hetki. Elämä on kätkeytyneenä Kristuksen kanssa Jumalassa, ja ’kun Kristus, meidän elämämme, ilmestyy, silloin tekin hänen kanssaan ilmestytte kirkkaudessa’ (Joh. 8:51, 52; Kol. 3:4).” (5AO 338.)

Jopa ateistihistorioitsijat – ne, jotka eivät hyväksy ylösnousemuksen todellisuutta – myöntävät, että Jeesus tapettiin ja että hänen kuolemansa jälkeen monet väittivät nähneensä ylösnousseen Kristuksen ja että heistä muodostui se ydinjoukko, josta kristillinen seurakunta sai alkunsa.

Yrittäessään selittää alkuseurakunnan väitteitä jotkut sanovat, että Jeesuksella oli kaksoisveli tai että varhaiset opetuslapset hallusinoivat luullen nähneensä Jeesuksen. Jotkut taas sanovat, että Jeesus ei koskaan todella kuollut, vaan vain pyörtyi ja virkosi myöhemmin takaisin tajuihinsa. Joku on väittänyt jopa sellaista, että avaruusolennot tulivat ja veivät ruumiin. Jos haluat tarkemmin tutustua näihin argumentteihin ja siihen, miksi ne eivät toimi, katso Clifford Goldsteinin kirjaa *Risen: Finding Hope in the Empty Tomb* (Nampa, Idaho: Pacific Press, 2021).

Keskustelunaihe:

1. Mitä perustetta opetuslapsilla olisi ollut valehdella Jeesuksen ylösnousemuksesta? Mitä he olisivat hyötäneet siitä, että olisivat keksineet tällaisen tarinan?